

Høringsinnspill til Transport- og kommunikasjonskomité

NDF kommentar til transportkomiteen 2023, Kap. 1320 statens vegvesen, 1352 jernbanedirektoratet og 1310 flytransport (universell utforming).

I statsbudsjettet er det satt av midler til å universelt utforme en eller to togstasjoner i året. Av 336 stasjoner er det bare 46 som er «universelt utformet», så om cirka 290 år er alle togstasjonene universelt utformet. Men de er likevel ikke universelt utformet for alle brukere! Med universell utforming nevnes ikke tekstliggjøring av informasjon i det hele tatt.

Daglig opplever vi døve at viktig informasjon om ikke-planlagte hendelser kun gis muntlig. Vi blir i praksis utestengt fra storsamfunnet, til tross for at vi snakker om det kan være opptil en million mennesker i Norge som har nedsatt hørsel.

Denne mangelen er godt belyst av andre instanser. CRPD Artikkel 9 om tilgjengelighet sier at også vi skal ha tilgang til transport. NOU Tegnspråk for livet og EU tilgjengelighetsdirektiv tar begge opp dette. Hvorfor blir det da ikke satt av penger til dette? Først da kan vi prate om universell utforming i ordets rette forstand. Ja faktisk sier CRPD-kommisjonen rett ut at arbeidet med universell utforming både går for tregt og at forpliktelsene er for vage. De anbefaler å snarest fjerne alle eksisterende barrierer som hindrer tilgang til bygninger og tjenester som er åpne for allmennheten, blant annet transport og informasjons- og kommunikasjonstjenester.

Jeg vil også minne på at det er ikke bare hørselshemmede som vil ha godt utbytte av økt tilgjengelighet. På mange av kollektivstasjonene er det mye bakgrunnsstøy for eksempel fra passerende tog og annen veitrafikk som gjør at talebeskjeder drukner i bakgrunnsstøy. Det vil også gagne andre språkgrupper som turister gjennom at disse kan skrive inn tekst i et oversetningsverktøy, noe som ikke er mulig fra en talebeskjed.

Norges Døveforbund ber derfor om at det øremerkes 3 millioner til hver av disse 3 postene til universell utforming inkludert tekstliggjøring av muntlig informasjon.